

บทเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง: ลักษณะของเสียงในภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย) มาตรฐาน ท ๔.๑ / ตัวชี้วัดที่ ๑: อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย

1. รู้จักกับ "เสียงในภาษาไทย"

ในภาษาไทยของเรามีเสียงที่สำคัญอยู่ 3 ประเภท ซึ่งเรานำมาผสมกันจนกลายเป็นคำที่ใช้พูดและเขียน ได้แก่:

1. เสียงพยัญชนะ (เสียงแปร)
2. เสียงสระ (เสียงแท้)
3. เสียงวรรณยุกต์ (เสียงดนตรี)

2. เสียงพยัญชนะ (พยัญชนะไทย 44 รูป 21 เสียง)

พยัญชนะคือตัวอักษรที่เราใช้เขียนเป็นตัวต้นหรือตัวสะกด แม้จะมี 44 รูป แต่มีเสียงจริงๆ เพียง 21 เสียงเท่านั้น เพราะพยัญชนะหลายตัวออกเสียงเหมือนกัน เช่น ข และ ค ต่างก็ออกเสียง /ค/ เหมือนกันนั่นเองครับ

ลักษณะเด่น:

- เป็นเสียงที่เกิดจากลมผ่านช่องปากแล้วถูกสกัดกั้นด้วยอวัยวะต่างๆ เช่น ริมฝีปาก ฟัน ลิ้น
- ตัวอย่าง: - เสียง /ก/ (ก)
  - เสียง /บ/ (บ)
  - เสียง /น/ (น, ณ)

กิจกรรมลองทำ: ให้น้องๆ ลองออกเสียง "กอ-เอ-เก" เสียงแรกที่ย่อออกมาคือเสียงพยัญชนะ "ก" นั่นเอง!

3. เสียงสระ (เสียงแท้)

เสียงสระคือเสียงที่เปล่งออกมาจากลำคอโดยตรง โดยไม่ถูกกั้นด้วยอวัยวะในปาก

ลักษณะเด่น:

- มีทั้งหมด 21 รูป 32 เสียง (ในระดับ ป.1 เน้นสระเดี่ยว)
- แบ่งเป็น สระเสียงสั้น และ สระเสียงยาว

ตารางเปรียบเทียบสระเสียงสั้น-ยาว:

สระเสียงสั้น (เสียงสั้นๆ) สระเสียงยาว (ลากเสียงไต่ยาว)

สระ อะ (กะ)   สระ อา (กา)

สระ อิ (ติ)   สระ อี (ตี)

สระ อุ (พุ)   สระ อู (ปู)

4. เสียงวรรณยุกต์ (เสียงดนตรี)

ทำไมถึงเรียกว่าเสียงดนตรี? เพราะเสียงวรรณยุกต์ทำให้คำมีระดับเสียง สูง-ต่ำ เหมือนเสียงตัวโน้ตนั่นเองครับ

ลักษณะเด่น:

- เมื่อเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยน ความหมายของคำก็จะเปลี่ยนไปด้วย
- มี 4 รูป (๙๙๙) แต่มี 5 เสียง ได้แก่:
  1. เสียงสามัญ (ไม่มีรูป) เช่น กว
  2. เสียงเอก (รูปเอก) เช่น ก่า
  3. เสียงโท (รูปโท) เช่น ก้า
  4. เสียงตรี (รูปตรี) เช่น ก๊า
  5. เสียงจัตวา (รูปจัตวา) เช่น ก๋า

5. สรุปบทเรียน

คำ 1 คำ เกิดจากการนำเอา เสียงพยัญชนะ + เสียงสระ + เสียงวรรณยุกต์ มารวมกัน เช่น:

- คำว่า "ป่า"
  - พยัญชนะ: ป (เสียงพยัญชนะ)
  - สระ: อา (เสียงสระยาว)
  - วรรณยุกต์: โท (เสียงโท)

แบบฝึกหัดทบทวน

1. พยัญชนะไทยมีทั้งหมดกี่รูป? (เฉลย: 44 รูป)
2. สระ "อี" เป็นสระเสียงสั้นหรือเสียงยาว? (เฉลย: เสียงยาว)

3. คำว่า "มะ" กับ "มา" มีเสียงสระต่างกันอย่างไร? (เฉลย: คำว่า "มะ" เป็นสระเสียงสั้น ส่วน "มา" เป็นสระเสียงยาว)
4. คำว่า "แม่" มีรูปวรรณยุกต์อะไร? (เฉลย: รูปเอก)

จัดทำเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน